Rautavaaran kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2027

Vanhus- ja vammaisneuvoston kokous 25.11.2026

Sisällys

1 Vanhus- ja vammaisneuvoston lakisääteisyys 1

2 Rautavaaralla toimivat vanhusten ja vammaisten vaikuttamiselimet 2

2.1 Rautavaaran kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto 2

2.2 Pohjois-Savon hyvinvointialueen vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto 3

3 Toiminta vuonna 2027 4

3.1 Vaikuttaminen kunnan ja hyvinvointialueen alueella 4

3.2 Kokoukset vuonna 2027 4

3.3 Tapahtumat 4

3.4 Tiedottaminen 5

1 Vanhus- ja vammaisneuvoston lakisääteisyys

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kuntien lakisääteinen pysyvä yhteistyöelin.

Kuntalain (410/2015) 27 §:n ja 28 §:n mukaan kunnassa on oltava vanhus- ja vammaisneuvosto. Kunnanhallituksen tehtävä on nimittää vanhus- ja vammaisneuvosto sekä huolehtia sen toimintaedellytyksistä.

Vanhus- ja vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisissä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemien palvelujen kannalta.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) 11 §:n mukaan vanhusneuvosto on otettava mukaan ikääntyneen väestön tukemiseksi laaditun suunnitelman valmisteluun (5 §) sekä palvelujen riittävyyden ja laadun arviointiin (6 §).

Rautavaaran vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasuunnitelmassa otetaan huomioon kuntalain ja vanhuspalvelulain velvoitteet.

Vanhus- ja vammaisneuvosto tukee ikäihmisten ja vammaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kunnassa. Neuvoston keskeinen tehtävä on tuoda ikääntyneen väestön ja vammaisten ääntä suunnitteluun, päätöksentekoon ja arviointiin sekä tiedottaa vireillä olevista asioista. Päätöksentekoon neuvosto voi vaikuttaa tekemällä esityksiä, aloitteita ja lausuntoja ikääntyneen väestön näkökulmasta. Vanhus- ja vammaisneuvosto on hyvissä ajoin otettava mukaan iäkkäitä ja vammaisia koskevien suunnitelmien laatimiseen.

2 Rautavaaralla toimivat vanhusten ja vammaisten vaikuttamiselimet

Rautavaaran kunnan alueella toimii kunnan oma vanhus- ja vammaisneuvosto, minkä lisäksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen ikäihmisten neuvostossa ja vammaisneuvostossa on rautavaaralaisedustus.

2.1 Rautavaaran kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto

Rautavaaralla toimii yhdistetty vanhus- ja vammaisneuvosto. Rautavaaran vanhus- ja vammaisneuvosto on ikääntyneen väestön ja vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin.

Vanhus- ja vammaisneuvoston toimikausi on samanmittainen kuin kunnanvaltuustolla eli neljä vuotta. Riittävän pitkällä toimikaudella varmistetaan toiminnan helpompi suunniteltavuus sekä parempi vaikuttavuus. Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasäännön mukaan jäsenet valitaan kunnan alueella vaikuttavista keskeisistä eläkeläis- ja vammaisjärjestöistä.

Jäseniä esitettäessä otetaan huomioon jäsenen järjestön toiminnan merkittävyys.

Vanhus- ja vammaisneuvostoon ei lähtökohtaisesti nimitetä viranhaltijajäseniä. Mikäli näin kuitenkin tehdään, nimitettävällä viranhaltijalla tulee olla aikaa paneutua vanhus- ja vammaisneuvoston työhön.

Kunnanhallitus nimeää vanhus- ja vammaisneuvoston varsinaiset jäsenet sekä heidän varajäsenensä neljän vuoden toimikaudelle. Rautavaaran kunnanhallitus on asettanut (khall § 124 16.6.2025) vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenet toimikaudelle 2025–2029 seuraavasti:

Yhdistys	**Jäsen**	**Varajäsen**
Eläkeliiton Rautavaaran yhdistys ry	Kalevi Nissinen	Ritva Taskinen
SPR:n Rautavaaran osasto	Ritva Lukkarinen	Leila Kosonen

Rautavaaran Sydänyhdistys ry	Pentti Kainulainen	Erkki Pursiainen
Rautavaaran Invalidit ry	Eeva Turunen	Elina Kuosmanen
Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry / Rautavaaran paikallisosasto	Rauha Partanen	Anja Rossinen
Rautavaaran Vanhusten ja vajaakuntoisten eläkeläisten tukiyhdistys ry	Maija Kärkkäinen	Maritta Riekkinen
Rautavaaran seurakunta	Ellen Mantsinen	Juha Luukkonen
Rautavaaran helluntaiseurakunta	Riitta Roininen	Ilkka Roininen

Vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerinä toimii Rautavaaran kunnan hyvinvointi- ja kotoutumiskoordinaattori Annukka Jäntti-Ciprian.

2.2 Pohjois-Savon hyvinvointialueen vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto

Hyvinvointialueella toimii lakisääteisinä vaikuttamistoimieliminä hyvinvointialueen nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §). Lain mukaan vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 20 § mukaan aluehallitus asettaa neuvoston valtuustokausittain.

Toimikausi jatkuu, kunnes uusi hyvinvointialueen ikäihmisten neuvosto on valmis aloittamaan toimintansa. Hyvinvointialueen ikäihmisten neuvoston jäsenyys ja vammaisneuvoston jäsenyys edellyttävät kuulumista kunnan vanhusneuvostoon tai yhdistettyyn vanhus- ja vammaisneuvostoon.

Vaikuttamistoimielimen jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.

Pohjois-Savon aluehallitus käynnisti 12.5.2025 jälkeen nimeämispyynnöt. Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintopäällikkö lähetti 22.5.2025 Rautavaaran kunnan kirjaamoon pyynnön nimetä Rautavaaran edustaja Pohjois-Savon hyvinvointialueen ikäihmisten neuvostoon ja vammaisneuvostoon. Vanhus- ja vammaisneuvosto nimesi edustajat kokouksessaan 28.8.2025 (§ 23, § 24).

Rautavaaran kunnan edustajana Pohjois-Savon hyvinvointialueen ikäihmisten neuvostossa toimii Maija Kärkkäinen ja varaedustajana Elina Kuosmanen.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen vammaisneuvostossa Rautavaaran vammaisneuvoston edustajana toimii Ritva Lukkarinen ja varaedustajana Rauha Partanen.

3 Toiminta vuonna 2027

Vanhus- ja vammaisneuvosto vaikuttaa kunnassa edunvalvonnan, asioihin suunniteluun osallistumisen, tapahtumien tuottamisen ja tiedottamisen keinoin.

3.1 Vaikuttaminen kunnan ja hyvinvointialueen alueella

Vanhus- ja vammaisneuvostolla on lakisääteinen oikeus saada tietoa sitä koskevista asioista. Ennen kokouslistojen lähettämistä vanhus- ja vammaisneuvoston sihteeri kyselee kunnan keskeisiltä viranhaltijoilta ja esihenkilöiltä asioista, joilla voi olla merkitystä ikäihmisille ja vammaisille.

Vanhus- ja vammaisneuvostolla on mahdollisuus tuoda ikäihmisten ja vammaisten näkökulmaa esiin kunnan suunnittelussa, päätöksenteossa ja toiminnan arvioinnissa. Vanhus- ja vammaisneuvoston kokoukset toimivat paikkana keskustella kunnan ajankohtaisasioista. Neuvosto seuraa hyvinvointialueiden tilanteen kehittymistä. Vanhus- ja vammaisneuvosto voi tarvittaessa ottaa omasta näkökulmastaan kantaa kunnan ajankohtaisasioihin.

Jotta vuorovaikutus kunnan kanssa säilyisi luontevana, vanhus- ja vammaisneuvosto kutsuu kokouksiinsa viranhaltijoita. Uudet viranhaltijat käyvät esittelemässä itsensä kokouksissa.

Kokouksiin pyritään saamaan asiantuntijavierailijoita myös vuonna 2027.

3.2 Kokoukset vuonna 2027

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontuu neljä (4) kertaa vuodessa.

Toimintavuoden 2027 kokoukset sovitaan 25.11.2026 järjestetyssä vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksessa. Vuonna 2027 vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontuu:

ke 17.2.2027 klo 12.00
ke 21.4.2027 klo 12.00
ke 1.9.2027 klo 12.00
ke 24.11.2027 klo 12.00.

3.3 Tapahtumat

Tapahtumat ovat keskeinen osa vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaa. Tapahtumissa ikäihmiset ja vammaiset voivat kohdata tovereitaan. Monipuoliset tapahtumat lisäävät yhteisöllisyyttä ja yksilön hyvinvointia.

Vanhus- ja vammaisneuvosto järjestää perinteisen **kylävierailun** kesällä 2027. Alustavana kohteena olisi tällä kertaa mikä?. Lisäksi kesällä järjestetään jälleen myös perinteiset **lettukestit** torilla.

Lokakuussa on **Vanhustenviikko**, jolloin vanhus- ja vammaisneuvosto tuottaa monipuolisesti ohjelmaa yhdessä Rautavaaran kunnan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen, yhdistysten, yritysten ja seurakuntien kanssa.

Edellä mainittujen, jo vakituisiksi muodostuneiden tapahtumien lisäksi vuonna 2027 pyritään järjestämään

- [mahdollisia kokouksessa 25.11. esille nousevia toiveita/tavoitteita]

Tapahtumissa pyritään huomioimaan ikäihmisten lisäksi myös muut erityisryhmät.

Tapahtumien järjestämiseen voidaan käyttää kunnan työntekijöiden ja viranhaltijoiden työaikaa. Vanhus- ja vammaisneuvoston sihteeri hakee vuosittain kunnanhallitukselta vanhustenhuoltoon suunnattuja testamenttivaroja tapahtumien järjestämiseen.

Osaan vanhus- ja vammaisneuvoston tapahtumista tarjotaan mahdollisuus saada ilmainen kyyditys. Tämä mahdollistaa liikkumisen myös niille, jotka asuvat kauempana keskustasta ja joilla ei ole mahdollisuutta omalla kyydillä.

Vanhus- ja vammaisneuvosto voi käyttää käyttöönsä saamiaan testamenttivaroja myös vanhus- ja vammaisaiheisten tapahtumien taloudelliseen tukemiseen.

3.4 Tiedottaminen

Vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenet vaikuttavat lukuisissa Rautavaaran alueen yhdistyksissä. Tämän ansiosta kokoukset ja kokousten pöytäkirjat toimivat tehokkaana keinona saavuttaa ihmisiä, jotka eivät käytä sosiaalista mediaa tai esimerkiksi tilaa sanomalehtiä. Rautavaaran kunta viestii toiminnastaan monikanavaisesti sosiaalisessa mediassa, verkkosivuilla, mediatiedottein ja tarvittaessa paperisilla mainoksilla.